

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-944/22-C

Název	Základní škola Velešín, okres Český Krumlov
Sídlo	Družstevní 340, 382 32 Velešín
E-mail	mail@zsvelesin.cz
IČO	00583723
Identifikátor	600059375
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Luděk Kopřiva
Zřizovatel	Město Velešín
Místo inspekční činnosti	Družstevní 340, 382 32 Velešín
Inspekční činnost na místě	4. 1. 2023 – 9. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Velešín, okres Český Krumlov (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Ve 23 třídách 1. až 9. ročníku základní školy bylo k termínu inspekční činnosti zapsáno 456 žáků v denní formě vzdělávání a jedna žákyně byla zapsána k individuálnímu vzdělávání. Ve 4 odděleních školní družiny bylo k termínu inspekční činnosti zapsáno 120 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve škole je dlouhodobě stabilní vedení. Ředitel školy zpracoval koncepci rozvoje školy, která hodnotí předcházející období a stanovuje cíle na roky 2021–2025. Za významné podpory zřizovatele škola naplňuje koncepční záměry zejména v materiální oblasti. Postupně probíhá rekonstrukce a modernizace školního areálu a materiálně-technického vybavení. Žáci využívají řadu kvalitně vybavených odborných učeben, nově zbudované herny školní družiny, žákovskou knihovnu, venkovní učebnu a venkovní sportovní areál. Ve škole je dostatek počítačového vybavení, jeho účelné využívání vykazuje prostor pro zlepšení. V prostorách školy jsou vystaveny výtvarné i jiné práce žáků, zejména na 1. stupni je tak pro žáky vytvořeno příjemné a podnětné prostředí. Pro podporu čtenářství je výhodou umístění městské knihovny v objektu školy.

Kontrolní činnost školy je vykonávána systematicky. Vlastní hodnocení má v různých oblastech činnosti školy různou kvalitu, a tak efektivní opatření ke zlepšení přijímá škola pouze v některých případech. Při hodnocení výchovně-vzdělávací oblasti a při stanovování výchovně-vzdělávacích cílů nejsou v dostatečné míře zohledněny výsledky externího testování. Hospitační činnost školy je vykonávána plánovitě, pro zajištění potřebné míry objektivit navštěvují hospitované hodiny ředitel školy zároveň se svým zástupcem a vlastní hospitační vykonává i výchovná poradkyně. Přesto se nedaří odstranit některé dlouhodobé nedostatky týkající se zejména důsledného dodržování doporučení školských poradenských zařízení.

Pedagogický sbor je poměrně stálý, úměrně k nárůstu počtu žáků ve škole se průběžně rozšiřuje. V pedagogickém sboru působí pedagogové s velmi rozdílným přístupem k žákům, nezávislým na délce pedagogické praxe. Komunikace některých vyučujících se žáky není dostatečně vstřícná a přátelská, a to i na 1. stupni. Též empatický přístup především ke specifickým potřebám žáků 1. stupně a žáků z méně podnětného rodinného prostředí mají pouze někteří pedagogové. Nedaří se proto nastavit motivační pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání umožňující předcházet u žáků ztrátě zájmu o vzdělávání, ve škole je proto řada žáků neúspěšných. Ani činnost předmětových komisí nepřináší v tomto směru potřebnou změnu. Při plánování a realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků není na tuto problematiku kladen potřebný důraz.

Škola efektivně spolupracuje s řadou místních partnerů. Velmi přínosná pro rozvoj žáků je spolupráce se zřizovatelem, který prostřednictvím finanční podpory umožňuje účast na školních i mimoškolních aktivitách také žákům ze sociálně znevýhodněných rodin. Spolupráce školy s místními organizacemi, spolky a podnikatelskými subjekty je důležitým prvkem při vytváření pozitivního vztahu žáků k místu, kde žijí, a též inspirací pro trávení volného času. Společně s místní knihovnou škola realizuje aktivity přínosné pro podporu čtenářské gramotnosti. Žákovská samospráva svými náměty a organizováním pravidelných akcí obohacuje život školy a významně podporuje rozvoj demokratických a občanských postojů žáků. Účelně je též rozvíjena spolupráce s rodiči. Pro usnadnění přestupu dětí z předškolního do základního vzdělávání škola dlouhodobě spolupracuje s místní mateřskou školou. V rámci přípravy na budoucí povolání, sportovních i jiných akcí spolupracuje též s dalšími blízkými školami. Spolupráce s místním orgánem sociálně-právní ochrany dětí účinně napomáhá škole s řešením náročnějších problémů některých žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny byly připravené a dobře organizačně zvládnuté. Žáci v průběhu hodin většinou dodržovali nastavená pravidla a plnili pokyny vyučujících. Ve výuce panovala

zpravidla příznivá pracovní atmosféra podporující učení žáků, většina vyučujících jednala se žáky přátelsky, byl ale také, i když v malé míře, zaznamenán nevstřícný přístup vyučujících k žákům.

V některých hospitovaných hodinách se dařilo stanovovat vhodné vzdělávací cíle, často však hodiny směřovaly k předávání informací na úkor potřebné podpory rozvoje samostatnosti, iniciativy, spolupráce, kritického myšlení, funkčních gramotností, kreativity a komunikačních dovedností. V hospitovaných hodinách zejména na 2. stupni často převažovala aktivita učitele nad aktivitou žáků. Zvolený způsob výuky, nejčastěji rozhovor vyučujícího se žáky doplněný dílčím samostatným úkolem, nevedl v dostatečné míře k aktivizaci žáků, hodiny byly poměrně jednotvárné a pro žáky málo motivující. Skupinová práce a práce ve dvojici byly efektivněji využity spíše na 1. stupni, kde se též více dařilo motivovat žáky účelným střídáním činností a udržovat tak jejich zájem o výuku po celou hodinu.

K podpoře názornosti někteří vyučující účelně využívali učební pomůcky, příležitostně s nimi pracovali též žáci. Použití didaktické techniky bylo většinou omezeno na vyučující, pro žáky bylo k práci s počítačovou technikou vytvářeno málo příležitostí. Informační zdroje zvyšující zájem žáků, např. autentické texty či internetové zdroje, efektivní práce s textem, vyhledávání informací, jejich třídění, vyhodnocování atp. se ve sledovaných hodinách vyskytly jen zřídka. Motivační propojování výuky s reálným životem žáků a vhodné uplatňování jejich zkušeností se dařilo jen některým pedagogům. Obdobně též využití mezipředmětových vazeb pro lepší pochopení souvislostí bylo zaznamenáno jen v části sledovaných hodin.

Ve škole se nedaří v potřebné míře vytvářet pro všechny žáky dostatek příležitostí pro zažívání úspěchu a zvyšovat tak jejich motivaci ke vzdělávání. Diferenciace vzdělávacích cílů a individuální přístup směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s nižším vzdělávacím potenciálem či směrem k žákům nadaným byla zaznamenána pouze v malé míře. V některých hodinách byla efektivně využita práce s chybou, žákům byla poskytována zpětná vazba podporující pokrok žáka. Účelné využívání asistentů pedagoga se dařilo ve většině hospitovaných hodin. Většina vyučujících měla rezervy v nakládání s časem, v závěru hodin zpravidla chybělo didakticky využitě shrnutí probíraného tématu. Obvykle též chyběl odpovídající prostor pro vysvětlení nejasností, často byl současně se zvoněním na přestávku položen formální dotaz, zda žáci všechno pochopili. Účelné závěry hodin byly většinou efektivněji zařazovány na 1. stupni. Prvky formativního hodnocení, jako je sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků podporující zájem a zodpovědnost žáků za vlastní vzdělávání, nejsou využívány.

Výuka je v četné míře podporována řadou rozmanitých aktivit. Škola se účelně zabývá kariérovým poradenstvím. Patříčná pozornost je věnována environmentální výchově, důraz je kladen na vytváření pozitivního vztahu k přírodě a problematiku udržitelného rozvoje. Do výuky jsou motivačně zařazovány rozmanité tematické exkurze, projektové dny, laboratorní práce, návštěvy kulturních akcí a řada dalších aktivit. Škola též cíleně podporuje rozvoj pohybových dovedností žáků nabídkou sportovních kurzů. Rozvoj nadání a zájmů žáků je dlouhodobě zajišťován nabídkou široké škály zájmových útvarů.

Na činnost školy navazuje zájmové vzdělávání. Nově zřízené prostory školní družiny poskytují účastníkům příjemné zázemí s kvalitním vybavením. Sledované činnosti školní družiny probíhaly v příjemné atmosféře. Účastníci byli vedeni k vzájemné ohleduplnosti a spolupráci. Nabídka spontánních i řízených aktivit byla pestrá, účastníci měli dostatečný prostor pro výběr činností dle vlastního zájmu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň výsledků vzdělávání žáků škola zjišťuje pomocí standardních interních hodnoticích nástrojů, především písemného a ústního zkoušení. Cílené sledování úrovně výsledků vzdělávání např. po jednotlivých ročnících nebo sledování individuálního pokroku každého žáka škola neprovádí. Dosažené individuální i skupinové výsledky vzdělávání jsou pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady, ale s průběžnými výsledky či s výsledky externího testování již vedení dále systematicky nepracuje v zájmu zkvalitňování vzdělávání. Rovněž strategie předcházení školní neúspěšnosti není vždy včas a funkčně využívána, řada žáků je dlouhodobě neúspěšná již od 1. stupně. I kvůli nejasně stanoveným pravidlům ve školním řádu je ukládán poměrně vysoký počet kázeňských opatření.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně, výchovná poradkyně pro volbu povolání a metodička prevence. Škola se vhodně zapojila do projektu a jednou měsíčně ve škole poskytuje poradenské služby externí psycholožka. Podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami funkčně zajišťuje ve výuce dvanáct asistentek pedagoga a ukrajinská asistentka určená k podpoře ukrajinských žáků. Výchovná poradkyně adekvátně koordinuje péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracuje s odbornými pracovišti a zajišťuje informovanost pedagogického sboru. Metodická podpora poskytovaná učitelům a asistentům pedagoga není vždy dostatečně efektivní, dlouhodobě přetrvávají nedostatky v oblasti důsledného dodržování doporučení školských poradenských zařízení.

Výchovná poradkyně pro volbu povolání se systematicky zaměřuje na profesní poradenství, distribuci informačních materiálů a pomoc s výběrem vhodné střední školy. Spolupracuje s řadou odborných institucí zabývajících se poradenstvím v této oblasti. Pozitivem je, že všechny informace jsou zpřístupněny žákům i zákonným zástupcům.

Preventivní program školy, který probíhá v řadě oblastí podle aktuálních potřeb a specifické problematiky školy, je pravidelně vyhodnocován a upravován s ohledem na aktuální potřeby školy. Systematické sledování školního klimatu však škola neprovádí. Osvěta v oblasti prevence rizikových jevů probíhá v rámci výuky jednotlivých předmětů a je zaměřena zejména na podporu vhodného chování žáků a předcházení absencím. Adaptační kurzy pro žáky organizovány nejsou. Široká nabídka zájmových kroužků podporuje aktivní využívání volného času a napomáhá předcházení výskytu rizikových jevů. V případě vážnějších výchovných problémů se konají výchovné komise, v některých případech i za účasti orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jehož přítomnost zvyšuje efektivitu těchto jednání. Škola v této oblasti také cíleně využívá spolupráci s externími partnery, s místním nízkoprahovým centrem, Policií ČR a osvědčenými poskytovateli preventivních akcí pro školy.

Škola vhodně podporuje celkový rozvoj osobnosti žáků. Nadaným žákům vytváří vhodné podmínky pro zapojování do řady předmětových i sportovních soutěží a olympiád. Žáci pravidelně dosahují úspěchů na okresní úrovni, příležitostně jsou úspěšní též na úrovni krajské.

Závěry

Vývoj školy

- Škola má dlouhodobě stabilní vedení.
- Ve škole dochází k postupnému nárůstu počtu žáků, úměrně narůstá i počet pedagogických pracovníků.

- Výuka je podporována řadou rozmanitých aktivit se sportovním, environmentálním, kulturním i jiným zaměřením.
- Škola dlouhodobě nabízí žákům širokou škálu zájmových kroužků.
- Průběžně probíhá modernizace školy. Bylo vytvořeno kvalitní zázemí pro školní družinu, pořízeno vybavení pro výuku robotiky a další pomůcky a vybavení, byly vytvořeny nové webové stránky.

Silné stránky

- Široká nabídka rozmanitých mimoškolních aktivit a zájmových útvarů významně přispívá k rozvoji osobnosti žáků. Zájmové kroužky škola nabízí zdarma a umožňuje tím zapojení všech žáků bez ohledu na jejich sociální zázemí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve škole nejsou vždy v odpovídající míře dodržována doporučení školských poradenských zařízení, chybí důsledná kontrola dodržování těchto doporučení.
- Ve výuce jsou málo využívány aktivizující metody a formy výuky umožňující potřebný rozvoj funkčních gramotností, v dostatečné míře není využívána diferenciací a individuální přístup k žákovi.
- Ve výuce není systematicky využíván potenciál formativního hodnocení podporující dosahování maximálního individuálního pokroku žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit činnost školního poradenského pracoviště, systematictěji provádět kontrolu dodržování doporučení školských poradenských zařízení.
- Z hospitací poskytovat pedagogům konkrétnější zpětnou vazbu využitelnou k jejich pedagogickému růstu, věnovat zvýšenou pozornost způsobu komunikace vyučujících se žáky, při plánování dalšího vzdělávání více zohledňovat potřeby žáků a školy.
- Více využívat metody a formy práce umožňující potřebnou aktivizaci žáků, více podporovat rozvoj funkčních gramotností, systematictěji podporovat zejména čtenářskou gramotnost, více ve výuce využívat různé informační zdroje.
- Posilovat roli formativního hodnocení žáků ve výuce tak, aby je úspěch motivoval k dalšímu učení. Systematicky využívat ve výuce formativní hodnocení pro zvyšování motivace žáků k učení.
- Více dbát o diferenciaci vzdělávacích cílů, důsledněji se při hodnocení zaměřovat na sledování individuálního pokroku žáka, systematicky vytvářet pro všechny žáky podmínky pro zažívání úspěchu.
- Systematicky pracovat s výsledky vzdělávání, důsledněji přijímat opatření ke zlepšení. Nastavit pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků tak, aby respektovala specifika žáků 1. stupně a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků z méně podnětného rodinného prostředí.
- Zvážit ustanovení pozice dalšího výchovného poradce zaměřeného na problematiku 1. stupně základní školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Velešín ze dne 19. 6. 2006
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení platný k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 1. 8. 2015
4. Školní matrika
5. Školní řád základní školy platný od 1. 9. 2022
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2022
7. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2022/2023
8. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022
9. Záznamy z jednání pedagogické rady
10. Dokumentace školy k vlastní kontrolní činnosti
11. Třídní knihy školní rok 2022/2023
12. Doklady o přijímání ke vzdělávání, jeho průběhu a ukončování
13. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování dětí a žáků
14. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 6. 2018
15. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2016
16. Další dokumentace zájmového vzdělávání
17. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 9. 2022
18. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci
19. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
20. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách ve vztahu k řízení školy
21. Dokumentace pro kontrolu školního stravování
22. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Jana Kotyzová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Adamová,
školní inspektorka

Mgr. Ludmila Hadravová,
školní inspektorka

Mgr. Marcela Háková,
školní inspektorka

Bc. Marie Řežábková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.